

[Leif Hermann]

så fuldstændig rigtigt. Der er vist ikke nogen, der er uenige i, at nutidens arkitektur også skal være i vores byer.

Nu har vi jo ikke i dagsordenen medtaget et krav om at reducere bygningsfredningslovens 100-års grænse til et mindre årstal, men vi går ud fra, at det spørgsmål tages op i forbindelse med den statusredigering, miljøministeren vil komme med i sommeren 1987. Det er en af måderne, hvorpå man kan sikre, at nutidens arkitektur bliver bevaret for eftertiden. De gamle pæne huse har jo i sin tid været nutidens arkitektur. En af måderne at bevare det på er at reducere 100-års grænsen til noget mindre.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage til ordførerrækken.

Ingerlise Koefoed (SF):

Man kan sige, at bygningsfrednings- og bygningsbevaringsarbejdet har tre sider.

For det første opretholder man kulturhistorisk bevaringsværdige miljøer og har altså en mulighed for fra nutiden at vende blikket tilbage.

For det andet skaber man gode, men tit lidt for dyre boliger, som nutidsmennesker kan leve i, og samtidig bevarer man variation i bybilledet, som ellers meget nemt kunne blive til et monotont cementbillede.

For det tredje skaber man meget miljøvenligt og meget valutabesparende arbejde. Efter hvad jeg ved, kan man, hvis man giver 10 mill. kr. til bygningsfredning om året, holde 100 mand i arbejde hele året rundt.

Den udvikling, som blev indledt i det danske samfund i 1950'erne, betød store forandringer af menneskers daglige omgivelser, tradition, miljøer og landskaber. Danmark udviklede sig meget hurtigt til et planlagt samfund. Det kunne man bl.a. se manifestere sig ved planlovene i begyndelsen af 1970'erne.

Men efterhånden blev det klart, at der ud over hæsblæsende nyskabelse var behov for en meget bred indsats på det bevarende kulturhistoriske område, bl.a. for at Danmark kunne bevare en vis identitet midt i al jaget og al væksten. Det gav sig på det her område udtryk i bygningsfredningsloven fra 1979, der understreger nødvendigheden af, at »værne ældre bygninger af arkitektonisk og

miljømæssig værdi, herunder bygninger, der belyser bygnings-, arbejds- og produktionsvilkår og andre væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling«.

Kommunerne fik mulighed for en vis bevaring, men ikke nok, igennem bevarende lokalplaner, der skulle sikre bevaringsværdige helheder i den bymæssige bebyggelse. Det meget udmærkede arbejde med udarbejdelse af bygningsregistrarer – ikke mindst det sidste flotte bygningsregistreringsarbejde om Vesterbro, Fredningsstyrelsen har lavet – der foregik i Fredningsstyrelsen og i museerne, har betydet kolossalt for vores indsigt i den bevaringsværdige, men ikke bygningsfredede bygningskultur.

I Folketinget har SF siden 1981 – også før Det Rødkalende Venstre – arbejdet meget for at skaffe penge til bygningsfredning over finansloven. Vi har årligt stillet spørgsmål om, hvordan det gik med håndværkscenteret i Rådvald, og er glade for, at det nu bliver til noget.

Vi har – og med stort held – ved museumslovens revision fået afsat penge af museernes rådighedssum til undersøgelse og registrering, indsamling og bevaring inden for den nyere tids kulturhistorie. Den sidste bevilling har udløst en strøm af ansøgninger og en hel del støtte til over 50 større og mindre projekter, f.eks. bybevaring i Nakskov, sommerhusbebyggelse i Odsherred, undersøgelse af fynske gårde fra de sidste 100 år, registrering af gamle teglværker, og, som en slags sidebemærkning, undersøgelse af kvindernes forhold i et søfartssamfund.

Umiddelbart ser det altså meget pænt ud, men bevillingerne er små, lovgivningen noget tilfældig, og der sker for tiden meget alvorlige besparelser på den del af arbejdet, som udføres i museumsregi.

Endelig vil jeg sige, at arbejdsdelingen imellem f.eks. Nationalmuseet, hvis bybevaringsregistrant lige nu ødelægges af besparelser, og Fredningsstyrelsen er meget svær at finde ud af for politikerne. Hvad er det f.eks., der er sket lige nu, hvor der til alles forbløffelse og ifølge en, så vidt jeg har forstået, udiskuteret besparelse på Nationalmuseets budget flyttes to stillinger og de opgaver, der hører til dem, over i Fredningsstyrelsen? Hvem har bestemt det? Hvad ligger der planlægningsmæssigt og arbejdsdelingsmæssigt i det, og hvilken hånd ved egentlig, hvad